

Univerzita Palackého
v Olomouci

Univerzita Palackého
v Olomouci

Ochrana osobnosti

Základy soukromého práva 1, PF UP

JAN GREPL

Srovnání fyzických a právnických osob

- **Člověk = fyzická osoba**
 - Před narozením
 - Za života
 - Po smrti
- **Široké spektrum osobnostních práv**
 - Život, zdraví, podoba, soukromí...
- **Nároky**
 - Zdržovací (negatorní)
 - Odstraňovací (restituční)
 - Satisfakční (náhrada újmy)
- **Právnická osoba**
 - Od svého vzniku do zániku
- **Zákonem vyjmenovaný okruh práv, svou povahou osobních**
 - Ochrana názvu
 - Ochrana pověsti a soukromí
- **Nároky**
 - Zdržovací
 - Odstraňovací

Osobnost člověka

- **Jednotlivé hodnoty tvořící součásti celkové fyzické a morální integrity každé fyzické osoby.**
 - Právo na ochranu podoby
 - Právo na ochranu soukromí
 - Právo na ochranu cti a důstojnosti
 - Právo na duševní a fyzickou integritu

 - Právo na ochranu osobních údajů
 - Právo na postmortální ochranu
- **Zákonem nedefinovaný pojem**

Právní úprava

- **Občanský zákoník** (zák. č. 89/2012 Sb.)
- Ústava České republiky (ú. zák. č. 1/1993 Sb.)
- Listina (č. 2/1993 Sb. – součást ústavního pořádku)
- EÚLP (č. 209/1992 Sb.)
- MPOOP (č. 120/1976 Sb.)
- Úmluva o biomedicíně (č. 96/2001 Sb. m. s.)
- Tiskový zákon (zák. č. 46/2000 Sb.)
- Trestní zákoník (zák. č. 40/2009)

Ústavní základy ochrany osobnosti

- **Ústava**

- **Preambule:** „(...)odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot **lidské důstojnosti** a **svobody** jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku, jako svobodný a demokratický stát, založený na uctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti, jako součást rodiny evropských a světových demokracií(...)“
- **Čl. 3, 4**

- **Listina**

- **Čl. 1:** „Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcizitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.“
- Čl. 6 – ochrana lidského života a zdraví
- Čl. 7 – ochrana soukromí, zákaz mučení
- Čl. 8 – osobní svoboda
- Čl. 10 – důstojnost a čest, pověst, soukromí a rodinný život, shromažďování, osobní údaje

Ústavní základy ochrany osobnosti

- **EÚLP**

- **Čl. 1** – právo na život
- **Čl. 5** – svoboda a osobní bezpečnost
- **Čl. 8** – soukromý a rodinný život
- **Čl. 9** – myšlení, náboženství, svědomí
- **Čl. 10** – svoboda projevu

- **Úmluva o biomedicíně**

- **Čl. 2** – Zájmy a blaho lidské bytosti jsou nadřazeny zájmům společnosti nebo vědy.

Zakotvení ochrany osobnosti v občanském zákoníku

- § 1 odst. 2: Nezakazuje-li to zákon výslovně, mohou si osoby ujednat práva a povinnosti odchylně od zákona; **zakázána** jsou ujednání porušující dobré mravy, veřejný pořádek nebo právo týkající se postavení osob, **včetně práva na ochranu osobnosti**.
- § 3 odst. 1: Soukromé právo chrání **důstojnost a svobodu člověka** i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.
- § 3 odst. 2 písm. a): Soukromé právo spočívá zejména na zásadách, že každý má **právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí**.
- § 16: Právní osobnosti ani svéprávnosti **se nikdo nemůže vzdát ani zčásti**; učiní-li tak, nepřihlíží se k tomu.
- § 19: Přirozená práva spojená s osobností člověka **nelze zcizit a nelze se jich vzdát**; stane-li se tak, nepřihlíží se k tomu. Nepřihlíží se ani k omezení těchto práv v míře odporující zákonu, dobrým mravům nebo veřejnému pořádku.

Zakotvení ochrany osobnosti v občanském zákoníku

- **Přirozená práva** – subjektivní práva, které má jednotlivec už jen na základě toho, že je člověkem (na základě svého lidství)
 - Existují nezávisle na pozitivním právu ← jsou jeho předpokladem
 - Stát přirozená práva nestanoví, pouze deklaruje jejich ochranu
- Práva vrozená → rozumem a citem poznatelná
- Jen ve vztahu k fyzickým osobám
- Nezatatelnost, nezcizitelnost, nevzdatelnost, neomezenost (zákon, dobré mravy, veřejný pořádek)
- Jedná se o práva absolutní – působí *erga omnes*

Přirozená práva

- Právo na život
- Právo brát se o štěstí
- Právo ke jménu
- Právo na důstojnost
- Právo na uznání právní osobnosti
- Právo na zdraví (fyzická a duševní integrita)
- Právo k tělu
- Právo žít v příznivém životním prostředí
- Právo na vážnost a čest
- Právo k podobě
- Právo na soukromí
- Práva dítěte
- Práva rodičů
- Právo k projevům osobní povahy
- Jiná práva lidství
- Svoboda bydliště

Osobnostní právo

- **Všeobecné osobnostní právo**
 - Náleží každému člověku
 - Je rozčleněno do dílčích osobnostních práv – většina z nich je vyjmenována v § 81 odst. 2 o. z.
- **Zvláštní osobnostní práva**
 - Souvisejí s projevem tvůrčích schopností člověka
 - Jedná se o práva duševního vlastnictví
 - Osobnostní práva **autorská**
 - Osobnostní práva **výkonných umělců**
 - Osobnostní práva **vynálezců a původců jiných technických výtvorů**

Osobnostní práva – demonstrativní výčet

- (Jméno ve spojení s osobním stavem)
- Podoba
- Soukromí
- Duševní a fyzická integrita
- Projevy osobní povahy
- Svoboda spojená s nuceným převzetím ve zdravotnickém zařízení
- Lidské tělo
- Život a zdraví ve spojení s újmou

Jméno § 77 an.

- Právo užívat jméno v právním styku
- Právo na úctu ke jménu
- Právo přijmout pseudonym pro určitý obor
- Užití jména člověka v názvu právnické osoby § 133
- Právní styk
 - Pod **vlastním jménem**
 - Pod jiným jménem → nese následky omylů a újem
 - Pod **pseudonymem** bez újmy na platnosti
 - Zřejmost kdo jednal
 - Bez pochybností druhé osoby o jednající osobě
- Nároky: **negatorní + restorativní** (část první), **satisfakční** (část čtvrtá)

Podoba § 84 - § 85

- Zachytit **podobu člověka** tak, aby bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením
- **Rozšiřovat** podobu člověka lze jen s jeho svolením
- Svolí-li někdo k zobrazení své podoby za okolností, z nichž je zřejmé, že bude dále šířeno, platí, že svoluje k **rozmnožování a rozšiřování obvyklým způsobem**
- Svolení udělené na dobu určitou – následně odvoláno
→ NŠ

Soukromí § 86

- Nikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod.
- Nelze zejména: narušit soukromé prostory, sledovat rodinný život, pořizovat o tom záznamy.
- Ve stejném rozsahu jsou chráněny i **soukromé písemnosti osobní povahy**.
- Výjimky:
 - Rozhodnutí orgánů veřejné moci → domovní prohlídka, inspekce životního prostředí, postup dle kontrolního řádu
 - Faktické jednání orgánů veřejné moci → vstup za účelem ochrany života
 - Okolnost vylučující protiprávnost → pomoc v nutné obraně
 - Oprávněný (veřejný) zájem
 - Veřejný prostor, veřejný život, veřejné písemnosti

Ochrana osobnosti § 82

- Člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od **neoprávněného zásahu upuštěno** nebo aby byl **odstraněn jeho následek**.
 - Po smrti člověka se může ochrany jeho osobnosti domáhat kterákoli z osob jemu blízkých.
 - **Náhrada újmy** podle části čtvrté zákona
- Souvisí-li neoprávněný zásah do osobnosti člověka s jeho činností **v právnické osobě**, může právo na ochranu jeho osobnosti uplatnit **i tato právnická osoba**; za jeho života však jen jeho jménem a s jeho souhlasem. Není-li člověk schopen projevit vůli pro nepřítomnost nebo pro neschopnost úsudku, není souhlasu třeba.
 - Po smrti člověka se právnická osoba může domáhat, aby od neoprávněného zásahu bylo upuštěno a aby byly odstraněny jeho následky.

Ochrana osobnosti – náhrada újmy

- § 2910 Škůdce, který vlastním zaviněním poruší **povinnost stanovenou zákonem** a zasáhne tak do **absolutního práva poškozeného**, nahradí poškozenému, co tím způsobil.
- § 2956 Vznikne-li škůdci povinnost **odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části** tohoto zákona, nahradí škodu i **nemajetkovou újmu**, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.

Ochrana osobnosti – zvláštní zákony

- **Právo na odpověď** – tiskový zákon § 5a
 - Poskytuje fyzické osobě, která utrpěla újmu tím, že bylo v periodickém tisku zveřejněno sdělení, jež se dotýkalo její cti, důstojnosti nebo soukromí právo, aby vydavatel uveřejnil její odpověď na toto tvrzení.
- **Právo na dodatečné sdělení** – tiskový zákon § 5b
 - Bylo-li v tisku uveřejněno sdělení o trestním řízení proti osobě (...), kterou lze podle tohoto sdělení ztotožnit, a toto řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, má tato osoba právo požadovat na vydavateli uveřejnění informace o konečném výsledku řízení.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Zásah do osobnosti člověka

- Svolení (souhlas) dotčeného
- Dovolení zákonem
- Plnění právní povinnosti
- Výkon jiného subjektivního práva

Souhlas dotčeného

- Možnost souhlas udělit
 - Subjektivní → svéprávnost
 - Objektivní → možnost disponovat ve formě udělení souhlas
 - Pořízení fotografie
 - Amputace zdravé končetiny
- Souhlas s užitím písemnosti osobní povahy, podobizny, zvukového nebo obrazového záznamu
 - Zásadně odvolatelnost
 - Povinnost k náhradě škody za nedůvodné odvolání

Dovolení zákonem – zákonné licence

- § 88 odst. 1: výkon nebo ochrana jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob
- § 88 odst. 2: použití na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo vystoupí v záležitosti veřejného zájmu
- § 89: přiměřeným způsobem k vědeckému, uměleckému účelu, tiskové rozhlasové, televizní či obdobné zpravodajství
- § 90: výkon licence nesmí být využit nepřiměřeným způsobem a v rozporu s oprávněnými zájmy člověka

Plnění právní povinnosti

- Plnění povinnosti stanovené zvláštním právním předpisem nemůže být porušením osobnostního práva, nevybočuje-li z mezí stanovené povinnosti
 - Povinnost svědecká, znalecká
 - Povinnost exekutora natáčet průběh mobiliární exekuce
 - Povinnost pořizovat ze soudního jednání protokol nebo zvukovou nahrávku

Výkon jiného subjektivního práva

- Výkon práva kritiky
 - Svoboda projevu x osobnostní právo (soukromí)
 - Věcná, pravdivá přiměřená
 - **Tvrzená skutečnost** – zakládá se na faktickém podkladě, lze prokázat pravdivost, lživá tvrzení lze zakázat
 - **Hodnotový soud** – je svobodou projevu, nelze prokázat
- Osoby veřejného zájmu
 - Osoby vykonávající veřejný úřad – II. ÚS 171/12
 - Osoby obecně známé – I. ÚS 1586/09
 - ESLP: Von Hannover proti Německu, č. 40660/08, 60641/08, 8772/10
 - Zveřejnění seznamu soudců a státních zástupců – členství v KSČ

Fyzická a psychická integrita člověka

- Integrita: **duševní i fyzická celistvost každého jednotlivce**
- **Zákaz zásahů do integrita člověka mimo případy stanovené zákonem a bez souhlasu dotčeného**
- **Poskytování zdravotní péče**
 - Lege artis
 - Na základě informovaného souhlasu
 - Řádné vedení zdravotnické dokumentace

Lege artis

Lékař je povinen lékařskou péči poskytovat na náležité odborné úrovni, kterou se rozumí poskytování zdravotních služeb

- podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů,
- při respektování individuality pacienta,
- s ohledem na konkrétní podmínky a
- objektivní možnosti

Informovaný souhlas

Kdo chce provést na jiném člověku zákrok, vysvětlí mu srozumitelně povahu tohoto zákroku. Vysvětlení je řádně podáno, lze-li rozumně předpokládat, že druhá strana pochopila způsob a účel zákroku včetně očekávaných následků i možných nebezpečí pro své zdraví, jakož i to, zda přichází v úvahu případně i jiný postup podle pravidel vědy a uznávaných medicínských postupů.

Písemná forma

- Hospitalizace
- Odnětí části těla, co se již neobnoví
- Lékařský pokus na člověku
- Zákroku, který zdravotní stav člověka nevyžaduje
- X odvolán může být v jakékoliv formě

Informovaný souhlas – zákonný zástupce

- Zákonný zástupce může udělit souhlas k zásahu do integrity zastoupeného, je-li to **ku přímému prospěchu osoby**, která není schopna dát souhlas sama.
- Nezletilý může udělit informovaný souhlas sám:
 - Obvyklá záležitost
 - Přiměřená rozumová a volní vyspělost
 - Zákrok nezanechá trvalé nebo závažné následky
- Plánovaný zásah do integrity nezletilého staršího 14 let se souhlasem zákonného zástupce a nezletilý nesouhlasí → **souhlas soudu**
- Zákonný zástupce a nezletilý starší 14 let si zákrok přeje → **souhlas soudu**
- Zákrok na osobě neschopné úsudku, který zanechá trvalé, neodvratitelné a vážné důsledky → **přivolení soudu**

Informovaný souhlas - výjimky

- Bez souhlasu lze osobě poskytnout zdravotní péči
 - Dle nařízení orgánů veřejné moci (ústavní léčení, zabezpečovací detence, rozhodnutí KHS)
 - Ohrožuje bezprostředně a závažným způsobem sebe nebo své okolí a jeví známky duševní poruchy nebo touto poruchou trpí nebo je pod vlivem návykové látky, pokud hrozbu pro pacienta nebo jeho okolí nelze odvrátit jinak
 - Jeho zdravotní stav vyžaduje poskytnutí neodkladné péče a zároveň neumožňuje, aby vyslovil souhlas

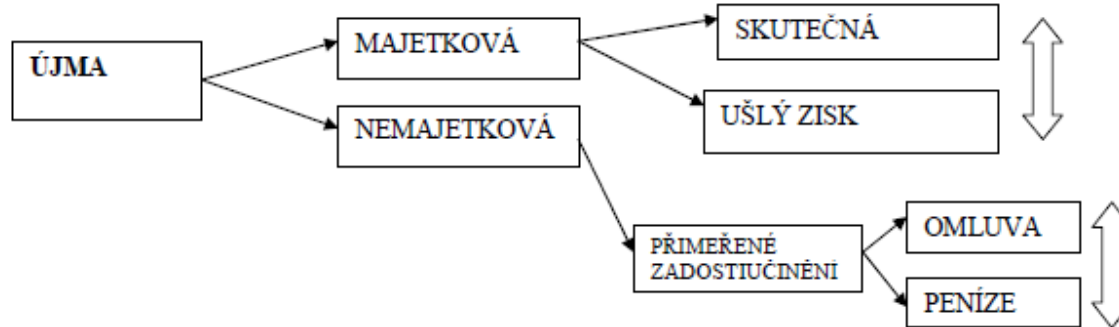

Převzetí osoby do zdravotnického zařízení bez jejího souhlasu

- Zvláštní úprava při
 - **Převzetí** člověka ve zdravotnické zařízení
 - **Dalším držení** člověka ve zdravotnickém zařízení
 - **Použití omezujících opatření** na člověku (ZZS)
- **Bez souhlasu pacienta** (umístěného)
- Oznamovací povinnost zdravotnického zařízení soudu – do 24 hodin + oznámení příbuzným
- Právo na **zmocněnce** i **důvěrníka** (i podpůrce) – stejný okruh práv v řízení
- Rozhodnutí
 - Zda k převzetí bez souhlasu došlo ze zákonných důvodů
 - Zda důvody trvají – zda je další držení přípustné a po jakou dobu
 - Zda omezení bylo učiněno v souladu se zákonným důvodem a zda tento důvod trvá
- Zvláštní případ – přijetí člověka, jehož stav vyžaduje neodkladnou péči (rozhodnutí bez jednání do 7 dnů)
- Žádné rozhodnutí soudu vydané podle tohoto dílu nebrání tomu, aby zdravotní ústav člověka propustil, ani tomu, aby soud v řízení ve věcech opatrovnictví člověka učinil jiné vhodné opatření.

Odškodňování újmy na osobnostních právech

Škoda: primární pravidlo je *restitutio in integrum*
(obnovení v předešlý stav)

není-li to možná / požádá-li o to poškozený = *pekuniární kondemnace* (peníze)

hradí se skutečná škoda a ušlý zisk

čistá ekonomická újma

Nemajetková újma: odčiní se *přiměřeným* *zadostiučiněním*

zadostiučinění musí být poskytnuto **v penězích**, nezajistí-li škůdce **jiný způsob** skutečného a účinného odčinění způsobené újmy

např. omluva, odčinění újmy

ochrana osobnosti obsahuje zvláštní nároky při zásahu do osobnostních práv – zanechání zásahu, odstranění jeho následků, další zvláštní – tiskový zákon (uveřejnění odpovědi atp.)

Snížení náhrady škody

- v případech zvláštního zřetele hodných
- přihlédne soud: jak ke škodě došlo, osobním a majetkovým poměrům poškozeného a škůdce
- nelze: úmyslně způsobená škoda, škůdce se přihlásil k výkonu určité profese, povolání jako odborník

Náhrada za ublížení na zdraví a usmrcení

- Při **ublížení na zdraví** odčiní škůdce újmu poškozeného **peněžitou náhradou**, vyvažující **plně vytrpěné bolesti** a další nemajetkové újmy; vznikla-li poškozením zdraví **překážka lepší budoucnosti** poškozeného, nahradí mu škůdce **i ztížení společenského uplatnění**. Nelze-li výši náhrady takto určit, **stanoví se podle zásad slušnosti**.
- Při **usmrcení** nebo **zvlášt' závažném ublížení na zdraví** odčiní škůdce duševní útrapy **manželu, rodiči, dítěti nebo jiné osobě blízké peněžitou náhradou** vyvažující **plně jejich utrpení**. Nelze-li výši náhrady takto určit, **stanoví se podle zásad slušnosti**.

Zákon č. 40/1964 Sb.

(1) Při škodě na zdraví se jednorázově odškodňují **a) bolesti poškozeného a b) ztížení jeho společenského uplatnění.**

(2) Ministerstvo zdravotnictví stanoví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí **vyhláškou** výši, do které lze poskytnout náhradu **za bolest a za ztížení společenského uplatnění**, a určování výše náhrady v jednotlivých případech.

• **vyhláška č. 440/2001 Sb., bodová hodnota; 1 bod = 120 Kč**

- vytvořeno odborníky na danou problematiku
- technicistní přístup na stanovení něčeho, co je RYZE individuální

(3) Za škodu usmrcením náleží pozůstalým **jednorázové odškodnění**, a to

a) **manželovi** nebo manželce 240 000 Kč,

b) každému **dítěti** 240 000 Kč,

c) každému **rodiči** 240 000 Kč,

d) každému rodiči při ztrátě dosud nenarozeného počatého dítěte 85 000 Kč,

e) každému **sourozenci** zesnulého 175 000 Kč,

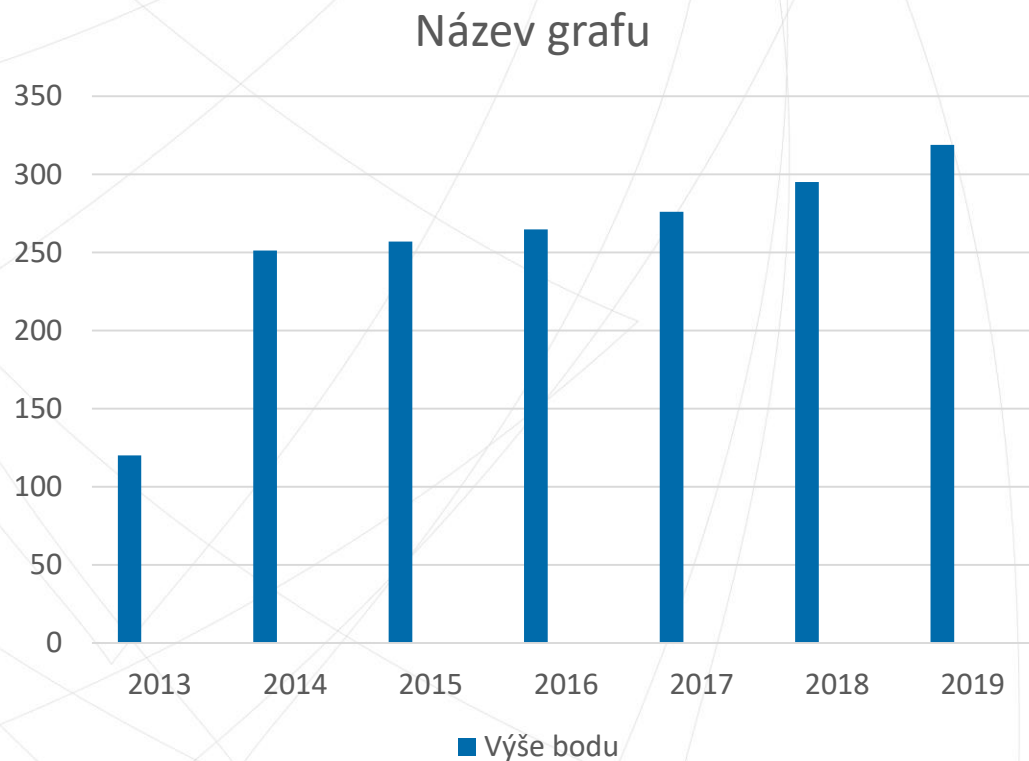
f) každé **další blízké osobě žijící** ve společné domácnosti s usmrceným v době vzniku události, která byla příčinou škody na zdraví s následkem jeho smrti, 240 000 Kč.

Univerzita Palackého
v Olomouci

Vývoj hodnoty bodu

- 2013 – 120,- Kč
- 2014 – 251,28 Kč
- 2015 – 256,86 Kč
- 2016 – 264,67 Kč
- 2017 – 275,89 Kč
- 2018 – 295,04 Kč
- 2019 – 318,85 Kč

Kód	Diagnóza	Počet b.	Bolestné
S580	Traumatická amputace jednoho předloktí	250	79.712,- Kč
S881	Traumatická amputace mezi kolenem a kotníkem	270	86.089,- Kč
S870	Drtivé poranění kolena	200	63.770,- Kč
S057	Avulze	200	63.770,- Kč
S0600	Otřes mozku – lehký	20	6.377,- Kč
S025	Ztráta zubu	20	6.377,- Kč
T171	Cizí těleso v hrtanu	50	15.942,- Kč

- Hodnota jednoho bodu bolestného pro rok 2018 činí **318,85 Kč**
- Navýšení bolestného
 - Komplikace lehká – do 5 % (krátkodobá léčba, neprodlouží léčbu)
 - Komplikace středě závažná – do 10 % (vyžaduje dlouhodobou léčbu /op)
 - Komplikace závažná – do 15 % (v akutní fázi prudce horší)
 - Komplikace těžká – do 20 % (celková, přechodně ohrožující život)

- **Ztížení společenského uplatnění**
 - Diskontinuita
 - Průměrný (obvyklý) poškozený ve vztahu k jednotlivým stránkám života a přihlednutí k jednotlivým odlišnostem případu
 - Posuzování dle MKF (komponenty Aktivita, Participace, Kvalifikátor aj.)
 - Výsledkem jednotlivých mezivýsledků je vážený průměr na výsledné celkové omezení $\leq 100\%$ (teoreticky lze dosáhnout 100 % kompletní vyřazení žijící osoby ze všech sfér života) procentní vyjádření ztráty životních příležitostí (lepší budoucnosti)
 - Lze individualizovat na kolik je ztížení společenského uplatnění rozdílné např.: při ztrátě dolních končetin u IT specialisty nebo profesionálního tanečníka apod.
- S ohledem na změnu hodnoty peněz v čase, by měla být vypočítána podobně jako bolestné z **průměrné nominální hrubé mzdy v NH** a to jako její **400násobek**
 - V případě věku se za vrchol posuzuje 45-55 let; proto se může navyšovat o 10 %, dojde-li k újmě ve věku mezi 35-44 lety, o 20 % ve věku 25-34 let a o 30-35 % ve věku 0-24 let **naopak** dojde-li k újmě po 55 roce života, pak je možné snížit o 10 % ve věku 55-69 let, resp. o 20 % 70 let a výše.

- **MKF - mezinárodní klasifikace funkčních schopností, disabilit a zdraví**
 1. Učení a aplikace znalostí
 2. Všeobecné úkoly a požadavky
 3. Komunikace
 4. Pohyblivost
 5. Péče o sebe
 6. Život v domácnosti
 7. Mezilidská jednání
 8. Hlavní oblasti života
 9. Život v komunitě, sociální a občanský

Položka	Relativní váha	Stupeň obtíže Kap.	Stupeň obtíže Výkon	% obtíže stanovené lékařem - Kapacita	% obtíže stanovené lékařem - Výkon	% obtíže vypočtené	% obtíže korigované vahou
D1 Učení se a aplikace znalostí	0,1111						
<i>Účelné smyslové zkušenosti (D110-D129)</i>							
D110 Pozorování	0,0625						
D115 Naslouchání	0,0625						
D120 Jiné účelné vnímání	0,0625						
<i>Základní učení (D130-D159)</i>							
D130 Opisování	0,0625	1		14,5		14,50	0,10
D135 Opakování	0,0625	2		37		37,00	0,26
D140 Učení - čtení	0,0625	3		72,5		72,50	0,50
D145 Učení - psaní	0,0625	4		100		100,00	0,69
D150 Učit se počítat	0,0625						
D155 Získání dovedností	0,0625						
<i>Aplikace znalostí (D160-D179)</i>							
D160 Soustředění pozornosti	0,0625	1	1	14,5	14,5	14,50	0,10
D163 Myšlení	0,0625	2	2	37	37	37,00	0,26
D166 Čtení	0,0625	3	3	72,5	72,5	72,50	0,50
D170 Psaní	0,0625	4	4	100	100	100,00	0,69
D172 Počítání	0,0625						
D175 Řešení problémů	0,0625						
D177 Rozhodování	0,0625						
D1 Celkem							3,11
D2 Všeobecné úkoly a požadavky	0,1111						
<i>Všeobecné úkoly a požadavky (D210-D299)</i>							
D210 Provádění jednotlivého úkolu	0,2500	X		50		50,00	1,39
D220 Provádění mnohočetných úkolů	0,2500	X	X	60	30	45,00	1,25
D230 Vykonávání běžné denní povinnosti	0,2500	4	X	100	50	75,00	2,08
D240 Zvládání obtíží a jiných psychických nároků	0,2500	X	1	60	14,5	37,25	1,03
D2 Celkem							5,76

D3 Komunikace	0,1111						
<i>Komunikace - přijímání, vnímání (D310-D329)</i>							
D310 Komunikace přijímáním mluvených zpráv / D320 Komunikace přijímáním zpráv ve znakové řeči	0,1111	2	0	37	0	18,50	0,23
D315 Komunikace přijímáním neverbálních zpráv	0,1111	4	1	100	14,5	57,25	0,71
D325 Komunikace přijímáním psaných zpráv	0,1111	3	2	72,5	37	54,75	0,68
<i>Komunikace - vytváření (D330-D349)</i>							
D330 Mluvení / D340 Vytváření zprávy ve formální znakové řeči	0,1111						
D335 Vytváření neverbální zprávy	0,1111						
D345 Psaní zpráv	0,1111						
<i>Konverzace a používání komunikačních pomůcek a technik (D350-D369)</i>							
D350 Konverzace	0,1111						
D355 Diskuze	0,1111						
D360 Používání komunikačních pomůcek a technik	0,1111						
D3 Celkem							1,61
D4 Pohyblivost	0,1111						
<i>Měnění a udržování pozice těla (D410-D429)</i>							
D410 Měnění základní pozice těla	0,0833	1		14,5		14,50	0,13
Poznámka: pozice těla mění často, opatrně, pomalu							
D415 Udržení pozice těla	0,0833	2	1	37	14,5	25,75	0,24
Poznámka: facilitátor: sedací klínky vydrží sedět 5 minut v měkké sedačce, 15 minut na tvrdé sedačce, s klínkem i 1 hodinu bez nutnosti změny polohy těla							
D420 Přemísťování	0,0833	1		14,5		14,50	0,13
Poznámka: opatrně, pomalu							
<i>Nošení předmětů, pohybování a zacházení s nimi (D430-D449)</i>							
D430 Zvedání a nošení předmětů	0,0833	2		37		37,00	0,34
Poznámka: omezení zejména u nošení těžkých předmětů při postižení pravého ramene a bederní páteře a omezení při zvedání předmětů ze země a pokládání na zem při postižení bederní páteře							
D435 Přemísťování předmětů pomocí dolních končetin	0,0833	2		37		37,00	0,34
Poznámka: tyto úkony provádí velmi opatrně, mohou vyvolávat bolesti bederní páteře a kořenové dráždění s propagací do PDK							
D440 Využití ruky k jemným pohybům	0,0833						
D445 Využití ruky a paže	0,0833	1		14,5		14,50	0,13

Položka	Relativní váha	Stupeň obtíže Kap.	Stupeň obtíže Výkon	% obtíže stanovené lékařem - Kapacita	% obtíže stanovené lékařem - Výkon	% obtíže vypočtené	% obtíže korigované vahou
Poznámka: omezení funkce pravé paže při určitém omezení hybnosti a síly v ramenním kloubu							
<i>Chůze a pohyb (D450-D469)</i>							
D450 Chůze	0,0833						
D455 Pohyb	0,0833						
D460 Pohyb po různých lokalitách	0,0833						
<i>Pohyb pomocí dopravy (D470-D489)</i>							
D470 Používání dopravy	0,0833						
D475 Řízení	0,0833						
D4 Celkem							1,33
D5 Péče o sebe	0,1111						
<i>Péče o sebe (D510-D599)</i>							
D510 Sám se umýt	0,1429						
D520 Péče o části těla	0,1429						
D530 Používání toalety	0,1429						
D540 Oblékání	0,1429						
D550 Jídlo	0,1429						
D560 Pití	0,1429						
D570 Péče o své zdraví	0,1429						
D5 Celkem							0,00
D6 Život v domácnosti	0,1111						
<i>Získávání nezbytných životních potřeb (D610-D629)</i>							
D610 Získání obydlí	0,1667						
D620 Získání nezbytných věcí	0,1667						
<i>Domácí úkony (D630-D649)</i>							
D630 Příprava jídla	0,1667						
D640 Vykonávání domácích prací	0,1667						
<i>Starat se o domácnost a pomoc ostatním (D650-D669)</i>							
D650 Péče o předměty v domácnosti	0,1667						
D660 Pomoc druhým	0,1667						
D6 Celkem							0,00

Univerzita Palackého
v Olomouci

Při ublížení na zdraví a usmrcení se odškodňují

a) ublížení na zdraví

plně vytrpěné bolesti + další útrapy
překážka lepší budoucnosti = ztížení společenského uplatnění
nelze-li výši náhrady zjistit = zásady slušnosti

b) usmrcení nebo zvláště závažné ublížení na zdraví

duševní útrapy manželů, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké
peněžitá náhrada plně vyvažující utrpení těchto osob
nelze-li zjistit = zásady slušnosti

c) náklady spojené s péčí o zdraví

účelně vynaložené, spojené s péčí o zdraví poškozeného, o jeho osobu nebo domácnost
hradí se tomu, kdo je vynaložil
přiměřená záloha na návrh poškozeného (toho, kdo je vynaložil)

d) náklady pohřbu

přiměřené náklady spojené s pohřbem tomu, kdo je vynaložil
v rozsahu, v jakém nebyly pokryty dávkou podle jiného právního předpisu
přihlédne se k okolnostem a zvyklostem jednotlivého případu

e) náhradu na ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti

peněžitý důchod – rozdíl mezi průměrným výdělkem před vznikem újmy a náhradou toho, co poškozenému bylo vyplaceno v důsledku nemoci
i žáku/studentovi po dobu prodloužení přípravy na povolání / neschopnosti / postižení

f) náhradu na ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti

peněžitý důchod ve výši rozdílu mezi průměrným výdělkem před a po újmě (PN)

g) náhrada na ztrátu na důchodu

rozdíl: na jaký důchod by mu vzniklo právo před a po újmě

h) náklady na výživu pozůstalým

peněžitý důchod pozůstalým, kterým zemřelý ke dni své smrti poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu
ve výši rozdílu mezi dávkami pojištění a tím, co by poškozený mohl podle rozumného očekávání poskytovat, kdyby k zranění nedošlo
z důvodů slušnosti lze přiznat i osobě, které usmrcený poskytoval důchod, až nebyl povinen

i) odbytné

na místo peněžitého důchodu
je-li proto důležitý důvod a požádá-li o to poškozený

Usmrcení osoby blízké

- Občanský zákoník – zásady slušnosti
- Metodika NS – na tento případ nepamatuje
- **25 Cdo 894/2018**
 - Východisko § 444 OZ64 a zákoník práce (240.000,- Kč)
 - Okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 2957 OZ)
 - 4 Tdo 1402/2015: východisko 240.000,- Kč – 500.000,- Kč
 - Horní hranice 500.000,- Kč jako základní částka ob stojí
 - 20násobek průměrné měsíční mzdy?
 - 2014: 25.686,- Kč x 20 = 513.720,- Kč
 - 2019: 31.885,- Kč x 20 = 637.700,- Kč

Náhrada újmy podle jiných právních předpisů

• Pracovní právo

- Nařízení vlády č. 276/2015 Sb.
- Fixní hodnota bodu – 250,- Kč (avulze – 200, zub – 20)
- Metodika pro bolestné i pro ZSÚ
- Jednorázové odškodnění pozůstalých § 271i ZP
 - 240.000,- Kč: manžel / partner, nezaopatřené dítě, rodiče

• Příslušníci bezpečnostních sborů

- Nařízení vlády č. 277/2015 Sb.
- Fixní hodnota bodu – 250,- Kč (avulze – 200, zub – 40)
- Metodika pro bolestné i ZSÚ

• Vojáci

- Vyhláška MO č. 346/2015 Sb.
- Fixní hodnota bodu – 250,- Kč (avulze – 200, zub – 40)
- Metodika pro bolestné i ZSÚ